

К. С. Палажченко,
аспірант кафедри теорії та практики управління, Національний технічний
університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"
ORCID ID: 0000-0003-3055-9529

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.19.149

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕРЖАВНО- ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

К. Palazhchenko,
Postgraduate student of the Department of Theory and Practice of Management,
The National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

REGULATORY AND LEGAL CHARACTERISTICS OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN THE FIELD OF EDUCATIONAL SERVICES

У статті досліджено сутність державно-приватних відносин на базі державно-приватного партнерства у сфері надання освітніх послуг на підставі положень вітчизняного законодавства, наукових та навчальних ресурсів, літературних джерел вітчизняних і зарубіжних фахівців. Розглянуто сучасний стан реалізації державно-приватного партнерства у сфері надання освітніх послуг. Охарактеризовано принципи державно-приватного партнерства. Визначено нормативну базу державно-приватного партнерства у сфері надання освітніх послуг. Здійснено аналіз системи нормативно-правових засад державно-приватного партнерства в Україні. Проаналізовано профільний закон щодо реалізації державно-приватного партнерства, розглянуто його переваги та виокремлено недоліки, які потребують реінжинірингу та окреслено пропозиції щодо їх вирішення. Зокрема, визначено та проаналізовано інші моделі забезпечення та розвитку державно-приватного партнерства із врахуванням позитивного ефекту для всіх учасників партнерства та збільшення інвестиційної привабливості освітньої сфери.

The article examines the essence of public-private relations on the basis of public-private partnership in the field of educational services based on the provisions of domestic legislation, scientific and educational resources. Considered the current state of implementation of public-private partnership in the field of educational services. Described the principles of public-private partnership. Determined the normative base of public-private partnership in the field of providing educational services. Carried out the analysis of the system of normative-legal bases of public-private partnership in Ukraine. The profile law on the implementation of public-private partnership is analyzed, its advantages are considered and the shortcomings that need reengineering are highlighted and proposals for their solution are outlined. In particular, other opportunities for the ensuring the implementation and development of public-private partnership with the provision of a positive effect for all participants in the partnership and increase the investment attractiveness of the educational sphere have been identified. It will be reflected in a number of positive transformations for the educational environment in the future, in particular: reduction of the burden on the budget; improving the content and practical orientation of educational programs; improving the logistics of higher education institutions; increasing the prestige of public educational institutions. The positive effect

for society from the implementation of public-private partnership is manifested in a number of factors: improving the quality and accessibility of educational services; improving logistics (which today is a significant gap in education and in the future will provide services given the innovative developments and demands of the labor market); improving the level and quality of human potential in terms of local and international competition; attracting additional funds (leads to an increase in the primary effect due to repeated use of appropriate measures); helping to overcome unemployment by creating additional jobs; affects the return of leading positions in educational institutions (will increase the rate of employees in the field of education); application of transparent mechanisms of interaction between the public and private sectors; promoting the reduction of the shadow component of the purchase of equipment and services.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, нормативно-правове забезпечення, сфера надання освітніх послуг, освітнє середовище, інвестиційна привабливість.

Key words: public-private partnership, normative-legal provision, sphere of providing educational services, educational environment.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Глобалізаційні процеси та технологічні інновації стають каталізатором трансформацій багатьох сфер життєдіяльності, зокрема — освітньої. Розвиток та впровадження нових технологій призводить до збільшення світового та локального ринків освітніх послуг, що змушує держави шукати нові стратегії та механізми фінансування аби залишатись конкурентоспроможним гравцем. Однак натомість в Україні відбувається щорічне скорочення витрат на освітню сферу в зв'язку із дефіцитом державного бюджету. Саме тому актуальним та важливим завданням є пошук та використання альтернативних практик державного фінансування, наприклад — державно-приватне партнерство (Далі — ДПП). Широковідомий ще з 90х років минулого століття механізм ДПП наразі активно застосовується закордоном і налічує велику кількість реалізованих проєктів, що дозволяє проаналізувати та оцінити результати співпраці владних та бізнесових структур.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Накопичений досвід знайшов своє відображення у працях зарубіжних та вітчизняних вчених. Відтак практика реалізації проєктів з акумулюванням можливостей державного та приватного секторів та динаміка їх розвитку розглядається у працях П. Аиххорн, О. Вінника, І. Дубок, Я. Персі, О. Пильтай, Р. Питмана, П. Шилепницького та інших. Практичні проблеми реалізації ДПП, зокрема і в Україні, досвід реалізації ДПП інших країн та можливість імплементації позитивних практик в Україні відображені у працях Н. Агазаряна, А. Білоуса, В. Варнавського, С. Данасарової, А. Клименко та В. Корольова, К. Павлюка та рядом інших вчених. Попри досягнення дослідників в опрацюванні проблем та перспектив реалізації ДПП, зокрема щодо питань нормативно-правового забезпечення, спостерігається брак робіт, які висвітлювали б тему нормативно-правового забезпечення ДПП та бар'єрів його становлення у сфері надання освітніх послуг.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є аналіз системи нормативно-правових засад державно-приватного партнерства у сфері надання освітніх послуг з метою практичної оцінки інституційних механізмів забезпечення ДПП в Україні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Попри наявність позитивного досвіду застосування та прогресивну динаміку розвитку ДПП в міжнародній практиці, достатньої нормативно-правової бази в Україні, в рамках котрої мають проходити процеси реалізації механізмів ДПП, не було створено. В свою чергу, зумовлюючи перешкоди на шляху надання соціально важливих послуг для населення. До прийняття низки нормативних актів, включно Закону "Про державно-приватне партнерство" від 2010 року, законодавче регулювання та контроль державно-приватних відносин здійснювався відповідно до концесійного законодавства [1]. Варто вказати, що прийнятий Закон та підзаконні нормативні акти не внесли істотних змін до правового регулювання ДПП, оскільки залишаються недостатньо функціональними, створюючи бар'єри залучення до державних активів (як однієї з головних переваг ДПП для бізнес структур) приватного партнера.

Відтак відповідно до статистичних даних, наданих міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, кількість зареєстрованих угод на засадах ДПП щорічно збільшуються, але динаміка не є задовільною. У 2012 році кількість становила 111 договорів, станом на 01.01.2020 року на засадах ДПП укладено 187 договорів. Варто наголосити, із зазначеної кількості договорів реалізується лише частина, конкретніше — 52 договори [2].

Реальний крок до покращення був втілений в рамках внесення низки змін до вищевказаного закону та інших актів, які регулюють відносини у сфері ДПП в Україні. Проте не всі суперечності та неузгодженості були усунені і наразі потребують системного доопрацювання. До того ж інструменти, які дали б змогу юри-

Таблиця 1. Динаміка показників України за рейтингом Індексу Конкурентоспроможності

Країна	рік	Зважена оцінка, %	рік	Зважена оцінка, %
Україна	2019	45.3%	2020	54.7%

Джерело складено автором на основі: [3].

дично оформлювати взаємодію держави та приватного сектору в сфері освіти в Україні знаходяться в стані розробки, про що свідчить низка показників. Зокрема, за показниками Індексу Конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index) рівень захисту інвесторів та ефективність нормативно-правової бази при вирішенні суперечок знаходяться на нижніх позиціях рейтингу, залишаючи Україну на 85 сходинці зі 141 поруч із Молдовою та Тунісом [3]. Нижче наводимо результати звіту про глобальну конкурентоспроможність (Global Competitiveness Index) за 2019 та 2020 рік України.

У розрізі становлення партнерських відносин між державою та приватним сектором у сфері надання освітніх послуг, важливого значення набуває дослідження юридичної природи ДДП та формування необхідного правового поля для ефективного використання його механізмів. Низький рівень фінансування освітньої сфери, низька зацікавленість серед населення у отриманні освіти, конкуренція стекхолдерів з надання освітніх послуг спонукають до реалізації інтегрованої схеми організації фінансової системи державних закладів навчання, долучивши приватного партнера. В рамках сформованої, якісної юридичної практики є можливість забезпечити і якісну освіту та стимулювати інвестиційну активність з боку приватних партнерів.

Реалізація проєктів ДПП забезпечується системою нормативно-правових актів, які поділяються на: загальні, спеціальні, галузеві [4]. До загальних відносять базові нормативно-правові акти. Відповідно, вони регулюють питання загального характеру, що виникають при взаємодії державного та приватного партнерів, не включаючи конкретних положень щодо регламентації державно-приватного партнерства. До загальних законодавчих актів, які регулюють взаємовідносини державного та приватного партнерів належать: Конституція України, Цивільний кодекс, Господарський кодекс та наступні Закони України: Закон України "Про оренду державного та комунального майна" від 10.04.1992 р. № 2269-XII, яким встановлено порядок передачі в оренду державних та комунальних об'єктів. Окрім того, передбачені умови захисту капіталовкладень бізнес партнера; Закон України "Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності" від 03.03.1998 р. № 147/98-ВР, яким передбачено процес передачі в оренду комунального майна та визначено особливості експлуатації зазначених об'єктів; Закон України "Про режим іноземного інвестування" від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР та Закон України "Про здійснення державних закупівель" від 25.12.2015 р. № 922-VIII, яким забезпечено схему здійснення закупівель з метою зменшення рівня корупції та тіньової економіки; Закон України "Про освіту" від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, яким врегульовано основні аспекти діяльності в сфері освіти.

Нормативно-правове забезпечення ДПП в Україні складне та багаторівневе. Досить чисельною є спеціаль-

на група до якої належать наступні Закони України: "Про концесії" № 997-XIV від 16.07.1999 р; "Про фінансовий лізинг" № 723/97-ВР від 16.12.1997 р; "Про внесення змін до деяких Законів України з метою стимулювання концесійної діяльності" № 1414-IV від 03.02.2004 р, "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гарантування прав концесіонерів" № 2880-VI від 23.12.2010 р; "Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні" Закон від 24.11.2015 № 817-VIII.

Окремі питання щодо забезпечення ДПП регулюються низкою підзаконних актів, яких лише на загальнодержавному рівні налічується кілька десятків. До них належать укази та розпорядження Президента України та Кабінету Міністрів України (який координує діяльність у галузі ДПП безпосереднім чином та через міністерства, інші виконавчі структури центральної влади), накази та положення центральних органів виконавчої влади й місцевого самоврядування. Формування засад та здійснення державної політики в сфері державно-приватного партнерства покладено на Міністерство економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства, однак, відповідно до основного профільного Закону України у сфері ДПП "Про державно-приватне партнерство" № 2404-VI, який набрав чинності від 31.10.2010 р., не заборонено здійснювати контроль за реалізацією ДПП іншим органам. Що, на нашу думку, ускладнює процес реалізації проєктів на базі ДПП, зменшуючи рівень відповідальності з боку державного партнера за рахунок багатоструктурної системи підзвітності.

Визначивши основні законодавчі акти, якими регулюється партнерство державного та приватного секторів, можемо побачити широкий спектр документів, які відповідають за забезпечення ДПП, що, з однієї сторони, вказує на намір Уряду України розширити можливості та повноваження партнерів у розрізі ДПП з метою збільшення інвестиційної привабливості конкретних проєктів. З іншої сторони, вказує на нестабільність системи: численні зміни та доповнення підзаконних актів відображають невизначеність вектору розвитку ДПП в Україні та виступають гальмуючим чинником оформлення співпраці державного та приватного партнерів.

Пропонуємо окреслити основні положення Закону України "Про державно-приватне партнерство" та порівняти з нормативно-правовими актами, якими реалізуються окремі аспекти державно-приватної співпраці щодо освітнього простору. Відтак відповідно до Закону України "Про державне партнерство" останньої редакції від 25.10.2020 року державно-приватне партнерство визначається як "співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів, що згідно із Законом України "Про управління об'єктами державної власності" здійснюють управління об'єктами державної власності, органів місцевого самоврядування, Національною академією наук України, національних галузевих академій наук (державних партнерів) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, установ, організацій (приватних партнерів), що здійснюється на основі договору в порядку,

встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами, та відповідає ознакам державно-приватного партнерства, визначеним цим Законом" [1]. В рамках цього Закону (ст.3) декларуються організаційно-правові засади та основні принципи співпраці державного та приватного секторів:

- рівності партнерів;
- заборони будь-якої дискримінації прав партнерів;
- узгодження інтересів з метою отримання взаємної вигоди;
- справедливого розподілу ризиків;
- забезпечення вищої ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера;
- незмінність протягом усього строку дії договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства, цільового призначення та форми власності об'єктів, що перебувають у державній або комунальній власності чи належать Автономній Республіці Крим, переданих приватному партнеру;
- визнання державними та приватними партнерами прав і обов'язків, передбачених законодавством України та визначених умовами договору, укладеного у рамках державно-приватного партнерства;
- справедливий розподіл між державним та приватним партнерами ризиків, пов'язаних з виконанням договорів, укладених у рамках державно-приватного партнерства;
- визначення приватного партнера на конкурсних засадах, крім випадків, встановлених законом [1].

Однак їх забезпечення потребує додаткових правових залучень. Документ передбачає можливість регулювання конкретних недостатньо вдосконалених аспектів функціонування державно-приватного партнерства на підставі підзаконних нормативно-правових актів:

1. Постанова "Методика виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними" від 16.02.2011 року;
2. Постанова "Порядок надання державної підтримки здійсненню державноприватного партнерства" від 17.03.2011 року;
3. Постанову "Порядок проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим" від 11.04.2011 року;
4. Постанову "Порядок проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства" від 11.04.2011 року.

Прийняття вищезазначеного комплексу нормативно-правових актів стало позитивним кроком для забезпечення вищеокреслених принципів та забезпечення функціонування державно-приватної співпраці. Однак не вирішило всі бар'єри щодо реалізації проєктів із залученням приватного партнера. До основних недоліків нормативно-правового забезпечення, які заважають впровадженню кейсів державно-приватної співпраці відносимо:

1. Відсутність таких вимог до недержавного партнера, як досвід та його статус. У результаті такого способу вибору приватного партнера у нормативно-правових актах акцентується увага на захист інтересів дер-

жави, її майна в тому числі, що суперечить Конституції України, яка продукує рівний розвиток і захист всіх форм власності [5].

2. Ще однією загрозою вбачається можливість стати партнером новоствореному або без досвіду реалізації конкретних проєктів підприємству. Основним критерієм вибору приватного партнера (не суперечить Закону вибір компанії без зареєстрованої юридичної особи, тобто спільної діяльності) є її фінансова перевага над конкурентами на час розгляду. Така лояльність до вибору приватного партнера може призвести до майбутніх ризиків у вигляді неспроможності бізнес-структури завершити проєкт із за браку досвіду та інших супутніх факторів.

3. Проте розірвання контракту та заміна партнера у вже діючому проєкті є складним і довготривалим механізмом, як наслідок — відтермінування реалізації проєкту. Регулюється процедура заміни партнера Постановою Кабінету Міністрів України від 01.07.2020 № 541 "Про затвердження Порядку заміни приватного партнера (концесіонера) за договором, укладеним в рамках державно-приватного партнерства (концесійним договором)" [6].

4. До основних бар'єрів активації кейсів на базі ДПП відносимо законодавчу невизначеність привілеїв для приватного партнера та низький рівень інвестиційної привабливості проєктів. Хоча, "Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року", декларується "слабка мотивація суспільства та бізнесу до інвестування освіти", як негативний фактор, але ні профільний закон, ні інші нормативно-правові документи не спонукають до залучення приватного партнера [7]. Виходячи із визначення "державно-приватного партнерства", мета приватного партнера — отримання прибутку. Але, положення Закону "Про державно-приватне партнерство" не висвітлюють такої можливості [1].

Розглянемо детальніше припущення щодо отримання прибутку приватним партнером у державно-приватних відносинах. Перше, що може зацікавити приватну сторону — право власності та/ або інвестиційні можливості. Але, досягнення цих цілей, у розрізі такого співробітництва, є проблематичним. До Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні" № 817-VIII від 24.11.2015 р. отримання права власності унеможливалось [8]. Адже, відповідно до ст. 8 Господарського кодексу України, ні органам державної влади, ні місцевого самоврядування статус суб'єкта господарювання не може бути присвоєний, тоді як державні і комунальні підприємства, які були виключені з відносин ДПП до появи описаного Закону, виступають суб'єктами господарювання. До того ж заперечується отримання прав власності на майно, в тому числі на об'єкти, добудовані чи реконструйовані в процесі державно-приватної співпраці за рахунок приватної сторони. Варто врахувати, що відповідно ст. 7 Закону "Про державно-приватне партнерство", договором укладеним на базі ДПП може бути передбачено виникнення спільної часткової власності державного та приватного партнерів, що може зацікавити бізнес партнера [1]. Таким чином, для приватного партнера привабливим є ук-

ладання договору концесії, що регулюється концесійним законодавством, зменшуючи варіативність та практики використання різних моделей ДПП, що також відносимо до несприятливих чинників забезпечення ДПП у сфері надання освітніх послуг в Україні.

5. Якщо майнові питання у вищеописаних нормативних документах, хоч і недосконало, але описані, то зовсім не розглянутими залишилися питання інтелектуальної власності, напрацьованої сумісно державою та бізнес структурами. Така прогалина значно ускладнює укладання договорів в рамках ДПП освітніх проєктах. Оскільки одне із основних завдань освітньої платформи-напрацювання інтелектуальної власності. Окрім того, напрями співпраці державного та приватного секторів у сфері освіти і науки законодавчо представлені лише частково: спільне фінансування закладів освіти, а також юридичних і фізичних осіб, які провадять освітню діяльність;

утворення та/або спільне фінансування і розвиток баз практичної підготовки;

утворення та/або спільне фінансування і експлуатацію інноваційних підприємств (інноваційний центр, технопарк, технополіс, інноваційний бізнес-інкубатор тощо) на базі існуючих закладів освіти; розроблення і розвиток сучасних технологій освіти, навчання; професійно-практичну підготовку; запровадження спільних програм фінансування підготовки фахівців тощо; здійснення заходів щодо соціального захисту та поліпшення житлових умов працівників системи освіти та здобувачів освіти [1].

6. Договір щодо партнерства приватного та державного секторів має жорсткі рамки. Рекомендаційний характер контракту може мати позитивний вплив на кінцевий результат проєкту. Адже механізм реалізації ДПП, побудований на принципі знаходження оптимальних рішень щодо гальмуючих чинників, які виникають під час реалізації проєкту, є невід'ємною частиною побудови діалогу між партнерами.

7. Відсутність діалогу між партнерами як негативний фактор декларуються і в період конкурсної процесії відбору приватного партнера. Конкурсна процедура забезпечена можливістю діалогу, обговорення співробітництва між партнерами допомагає зрозуміти мету та майбутній вектор роботи; знайти компроміс щодо певних загроз та обставин, які можуть виникнути в процесі реалізації проєкту до його початку.

Список проблем не є вичерпний, але поступово здійснюються кроки щодо покращення нормативно-правової бази ДПП. Зокрема, були внесені комплексні зміни до ЗУ "Про державно-приватне партнерство", а також до ЗУ "Про концесії" як основного типу договорів ДПП: впроваджено новий підхід до розрахунку концесійних платежів; удосконалено процедуру проведення конкурсу з визначення приватного партнера; модернізована процедура проведення аналізу ефективності ДПП; впроваджено чіткий механізм заміни приватного партнера; ведеться розробка нового ЗУ "Про концесії". Також подано до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до Податкового кодексу України щодо реалізації проєктів на умовах ДПП [9]. Проте, вищеописані проблеми залишаються невирешеними та потребують комплексного підходу до трансформацій

законів та підзаконних актів, що регулюють забезпечення механізму ДПП та діяльність на його базі.

Важливу роль у формуванні відносин ДПП у наданні освітніх послуг становить її галузева група законів та підзаконних актів. На відміну від сформованої нормативно-правової бази регулювання ДПП активно застосованих сфер: збір, очищення та розподіл води, виробництво електричної енергії та ін.; розробка проєктів та реалізація ДПП у сфері освіти не представлена спеціальними законами та підзаконними актами. А її забезпечення становить низка вищеописаного комплексу нормативно-правового забезпечення ДПП та профільні Закони України освітнього середовища, норми яких не відповідають сучасним потребам ринку праці та логіці ринкової економіки. Саме тому для збільшення інвестиційної привабливості освітньої сфери необхідно забезпечити зміни її правового поля та сприяти інноваційним трансформаціям системи. Як приклад, за ініціативи Департаменту з підвищення конкуренто-спроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації за підтримки Міжнародного фонду "Відродження" вже реалізовано механізм грантової допомоги на базі комунікативної платформи GrantsLife (<http://grantslife.kh.gov.ua>) як основного фінансового інструменту ДПП у сфері освіти. Програма дає можливість вчасно реагувати на міжнародні донорські пропозиції, актуальні грантові програми та обмінюватись досвідом.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Сформована розгалужена система нормативно-правових актів у сфері ДПП потребує реінжинірингу. Неузгодженість законів та підзаконних актів стає однією з причин невтіленості проєктів ДПП в Україні. Освітня галузь потребує фінансової підтримки з боку недержавних установ, однак ця сфера залишається інвестиційно непривабливою для приватного партнера. Тому наявність якісного правового поля, в рамках якого будуть проходити процеси та створення сприятливого інвестиційного середовища — необхідна умова, що сприятиме розвитку ДПП та освіти в Україні. Окрім реалізації державно-приватного партнерства на базі концесії, як основного виду договорів співпраці державного та приватного секторів, можливі й інші моделі державно-приватного партнерства. Їх використання збільшить кількість сумісних проєктів держави та бізнес структур та стане позитивним поштовхом для зрушень у сфері державно-приватного партнерства та освіти, загалом. Зокрема, в рамках державно-приватної співпраці державного сектору та бізнес структур рекомендаційний характер може мати Модельний закон про публічно-приватне партнерство, прийнятий Міжпарламентською асамблеєю країн СНД.

Література:

1. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI. Дата оновлення: 25.10.2020. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (дата звернення: 09.11.2020).
2. Нормативно-правова база державно-приватного партнерства. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства Украї-

ни. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=1dea6858-d3ce-4b5e-8b19-7186690-9721d&title=NormativnopravovaBaza&isSpecial=true> (дата звернення: 01.11.2020).

3. Schwab K., Salai-Martin X. The Global Competitiveness Report 2020. World Economic Forum 2020. URL: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2020> (дата звернення: 06.11.2020).

4. Дубок І.П. Нормативно-правове забезпечення державноприватного партнерства в сфері культури України. Ефективність державного управління: зб. наук. пр., Львів, 2016. Вип. 1—2 (1). С. 257—265.

5. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 08.12.2020).

6. Про затвердження Порядку заміни приватного партнера (концесіонера) за договором, укладеним в рамках державно-приватного партнерства (концесійним договором): Постанова Кабінету Міністрів України від 01.07.2020 № 541. Офіційний вісник України. 2020. № 55. С. 924.

7. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013. Офіційний вісник Президента України. 2013. № 17. С. 31.

8. Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні: Закон України від 24.11.2015 № 817-VIII. Дата оновлення 01.02.2020. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/817-19/ (дата звернення: 22.12.2020).

9. Ефективне впровадження державно-приватного партнерства забезпечить мультиплікаційний ефект для економіки. Офіційний сайт міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=0cabba35-0588-40a0-8655202c165ef557&title=EfektivneVprovadzheniaDerzhavnoprivatnogoPartnerstvaZabezpechitMultiplikatsiiniiEfektDliaEkonomiki-Petrashko> (дата звернення: 22.12.2020).

References:

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), The Law of Ukraine "On public-private partnership", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (Accessed 15 Sept 2021).

2. Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine (2020), "Regulatory framework of public-private partnership", available at: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=1dea6858-d3ce-4b5e-8b19-71866909721d&title=NormativnopravovaBaza&isSpecial=true> (Accessed 15 Sept 2021).

3. Schwab, K. and Zahidi, S. (2020), "The Global Competitiveness Report 2020", World Economic Forum 2020. available at: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2020> (Accessed 15 Sept 2021).

4. Dubok, I. P. (2016), "Regulatory support of the public-private partnership in the culture sector in Ukraine", Efficiency of public administration, vol. 1—2, no 1, pp. 257—265.

5. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), "Constitution of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (Accessed 15 Sept 2021).

6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2020), Resolution "On approval of the Procedure for replacement of a private partner (concessionaire) under an agreement concluded within the framework of a public-private partnership (concession agreement)", Ofitsiyni visnyk Ukrainy, vol. 55, p. 924.

7. The President of Ukraine (2013), Decree "on the National Strategy for the Development of Education in Ukraine until 2021", Ofitsiyni visnyk Prezydenta Ukrainy, vol. 17, p. 31.

8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), The Law of Ukraine "On Amendments to Certain Laws of Ukraine on Elimination of Regulatory Barriers to the Development of Public-Private Partnerships and Stimulation of Investments in Ukraine", available at: zakon.rada.gov.ua/laws/show/817-19/ (Accessed 15 Sept 2021).

9. Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine (2020), "Effective implementation of public-private partnership will provide a multiplier effect for the economy", available at: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=0cabba35-0588-40a0-8655202c165ef557&title=EfektivneVprovadzheniaDerzhavnoprivatnogoPartnerstvaZabezpechitMultiplikatsiiniiEfektDliaEkonomiki-Petrashko> (Accessed 15 Sept 2021).

Стаття надійшла до редакції 23.09.2021 р.

ПЕРЕДПЛАТА

ВИДАННЯ МОЖНА ПЕРЕДПЛАТИТИ З БУДЬ-ЯКОГО МІСЯЦЯ!

— ЧЕРЕЗ РЕДАКЦІЮ (ТЕЛ. 458-10-73);

— ЧЕРЕЗ ДП "ПРЕСА"
(У КАТАЛОЗІ ВИДАНЬ УКРАЇНИ);

— ЧЕРЕЗ ПЕРЕДПЛАТНІ АГЕНТСТВА